

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ"

ПОПЕЛЮШКО В. О.

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ ТА ЗАХИСТУ
У КРИМІНАЛЬНІЙ СПРАВІ

ОСТРОГ, 2008

УДК 343.13

ББК 67.308

П 57

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету „Острозька академія”
(протокол № від 200 року)*

Попелюшко В. О.

Проблеми кримінального процесу та захисту у кримінальній справі / Збірник наукових статей. Укладач: Аврамишин С. В. – Острог: Видавництво Національного університету „Острозька академія”, 2008. – 400 с.

У збірнику зібрані всі наукові статті Попелюшка Василя Олександровича, опубліковані в наукових виданнях станом на 2008 рік з найбільш актуальних проблем кримінального судочинства, в яких подано незалежний аналіз та запропоновані шляхи виправлення недоліків в існуючому кримінально-процесуальному законодавстві, висвітлено власне бачення правового регулювання деяких кримінально-процесуальних інститутів.

Даний збірник розрахований на студентів юридичних спеціальностей при вивченні курсу кримінально-процесуального права та поглибленого вивчення проблемних питань кримінального процесу України, а також для всіх, хто цікавиться практикою та теорією кримінального процесу.

ISBN

© Попелюшко В. О.

© Аврамишин С. В.

© Видавництво Національного університету
“Острозька академія”

ЗМІСТ

Вступне слово.....	5
Преступление, состав преступления и предмет доказывания	7
Время совершения преступления в структуре предмета доказывания.....	9
Щодо предмета доказування в радянському кримінальному процесі.....	19
Способ совершения преступления как элемент предмета доказывания.....	26
Протокол судового засідання.....	34
Механізм взаємодії матеріального і процесуального кримінального права в регламентації предмету доказування.....	40
Закриття кримінальних справ з не реабілітуючих особоу підстав і співучасть.....	57
Скорий суд – неправий суд.....	61
Ще раз про протокол судового засідання.....	69
До питання про зміст та правовий механізм забезпечення та реалізації права обвинуваченого на захист.....	73
Цілі та завдання захисника-адвоката у кримінальній справі.....	84
Право обвинуваченого на захист (зміст, правовий механізм забезпечення та реалізації).....	98
Публічність і захист.....	107
Ще раз про спрощену процедуру правосуддя.....	116
Процесуальні аспекти кримінально-правових норм.....	120
Юрисдикція суду при провадженні кримінальних справ та права людини.....	125
Публічність кримінального судочинства і захист.....	135
Справи приватного обвинувачення: актуальні проблеми, законодавчі парадокси.....	148
Принцип забезпечення доведеності вини в кримінальному судочинстві.....	156
Пояснення та висловлення своєї думки захисником як засоби доказування у кримінальній справі.....	164
Виконання вироку, ухвали і постанови суду та захист прав громадян.....	171
Аналогія та забезпечення прав особи в кримінальному судочинстві.....	183

Аналогія кримінально-процесуального права чи самостійне його джерело?.....	192
Способи подолання прогалин, види та місце застосування аналогії в кримінальному процесі.....	197
Щодо питання підсудності кримінальних справ у проєкті КПК.....	204
Поняття захисту у кримінальному процесі.....	209
Захист у кримінальному судочинстві.....	225
Доказування у кримінальній справі: логічний аспект.....	230
Чи потрібна істина у кримінальній справі?.....	241
Предмет захисту у кримінальній справі.....	250
Державно-правова політика в Україні щодо захисту в кримінальному судочинстві: новітня історія та її уроки.....	260
Крок до визнання вироком суду доказів недопустимими?.....	280
Адвокати та близькі родичі як захисники обвинуваченого: проблемні питання.....	282
Спеціальні знання в кримінальному процесі та захист.....	295
Класифікація доказательственных прав захитника по УПК України.....	314
Кого треба допускати до здійснення захисту у кримінальному процесі?.....	321
Обставини, що пом'якшують кримінальну відповідальність та покарання як предмет захисту.....	325
Особливості предмета виправдання у справах про злочини неповнолітніх.....	338
Предмет доказування у справах про звільнення особи від кримінальної відповідальності, покарання та його відбування (з позиції захисту).....	348
Чи можливий справжній змагальний судовий розгляд в українському кримінальному процесі?.....	357
Про допустимість доказів у контексті статей 334 та 335 Кримінально-процесуального кодексу України.....	367
Вступ адвоката-захисника у справу.....	378
Початок та закінчення захисту в кримінальному судочинстві.....	389
Правила огляду документів та їх приєднання до справи.....	395

ВСТУПНЕ СЛОВО

Автор наукових статей даного збірника, доцент, кандидат юридичних наук, завідувач кафедри правосуддя та кримінально-правових дисциплін правничого факультету Національного університету „Острозька академія”, Попелюшко Василь Олександрович, здобув вищу юридичну освіту на юридичному факультеті Львівського державного університету ім. Івана Франка у 1976 році. Ще під час навчання в університеті, у квітні 1976 року був обраний народним суддею в Казахстані і пропрацював на цій посаді до 1980 року, до вступу в аспірантуру заочної форми навчання Інституту держави і права Академії Наук СРСР (м. Москва) та переходу на роботу в Україні в адвокатуру. У 1984 році він виконав під керівництвом доктора юридичних наук, професора Олександра Михайловича Ларіна та захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Поєднуючи практичну роботу з науковою діяльністю, В. О. Попелюшко виступив одним із ініціаторів створення та фундаторів адвокатури України і спілки адвокатів України, являвся членом першого Правління Спілки адвокатів України, головою її комісії з питань адвокатської майстерності, двічі поспіль входив до складу Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури при Кабінеті Міністрів України, очолював Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури Хмельницької області. Занесений у Червону книгу адвокатури України.

З часу заснування правничого факультету Національного університету „Острозька академія” (1996 р.) Василь Олександрович почав поєднувати практичну та наукову роботу з викладацькою, ставши першим викладачем-організатором правничого факультету.

Колом його наукових інтересів є проблеми кримінального процесу, кримінального права, адвокатури та судоустрою, а науковим доробком понад 60 наукових статей та науково-методичних матеріалів; три монографії – „Предмет доказування в кримінальному процесі (кримінально-процесуальні та кримінально-правові аспекти)” (2001 р.), „Мала” судова реформа в Україні та захист прав громадян” (2003 р.) (перевидана у 2006 р. і рекомендована Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів), „Предмет захисту і його доказування в кримінальній справі” (2005 р.); навчальний посібник „Судовий розгляд кримінальної справи” (2003 р.) (перевиданий та рекомендований як такий для студентів вищих навчальних закладів України Міністерством освіти і науки України у 2006 р.).

Видання даного збірника наукових статей автора ініційоване студентом правничого факультету Національного університету „Острозька академія” з метою забезпечення зручності у користуванні ними в процесі навчання та при написанні поточних і випускних наукових робіт.

У збірнику поміщені наукові статті з проблем кримінального судочинства та захисту в кримінальному процесі України, які на сьогодні не втратили своєї актуальності та в яких висунені пропозиції автора були враховані законодавцем України, наприклад, пропозиція про повну та обов’язкову фіксацію судового процесу технічними засобами, яка набула статусу однієї з основних конституційних засад судочинства (п. 7 ч. 3 ст. 129 Конституції України).

Статті у збірнику подані в оригіналі. Тому, при роботі з ними необхідно зважати на час публікацій та чинне тоді законодавство.

Висловлюємо щиру вдячність Галайчуку Віталію Миколайовичу, Голяці Ігорю Віталійовичу, Калюшику Руслану Івановичу та Цвяку Борису Борисовичу за меценатську допомогу.

Від укладача.

Попелюшко В. О.

**Проблеми кримінального процесу та захисту
у кримінальній справі**

Збірник наукових статей

Головний редактор Пасічник І.Д.

Укладач Аврамишин С. В.

Технічний редактор Роман Свинарчук

Комп'ютерна верстка Наталії Крушинської

Художнє оформлення обкладинки Станіслава Тимчука

Формат 42х30/4.

Папір офсетний. Друк різнографія.

Ум. друк. арк. 50,00. Гарнітура "TimesNewRoman"

Наклад 100 прим.

Україна, 35800, Рівненська обл.,
м.Острог, вул. Семінарська, 2

Видано в Національному університеті "Острозька академія"